Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 335 Miercuri 6 Decembrie 1939
12 Pagini
P IIII

ABONAMENTE
IN ŢARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ŢARĂ pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ŞI CÂRMUIREA

Circulara trimisă de prefectura de Sibiu tuturor autorităţilor din district, conţine nu numai un îndemn de a se face apel la public în vederea confecţionării articolelor de lână de care pot avea nevoe cei de pe zonă, dar şi un bilanţ, scurt dar impresionant, al rezultatelor obţinute prin colectele de până acum:

„Cu ocazia acestor colecte s'au întâmplat scene de dragoste maternă ce nu se pot descrie; femei cari n'au vrut să dea numai zdrenţele (pentru lână N.R.) ce nu le mai trebuiau, ci şi-au dat, cu o sfântă înălţare sufletească, sutucul depe ele, caz întâmplat la Săliste şi în altă parte. Femeile din Poiana şi Jina au dat 1200 perechi ciorapi noi de lână; covoare în stare bună, luate din casă, au fost date în lipsa altor obiecte de lână; preoţii, primarii, notarii şi ceilalţi intelectuali, pe lângă munca depusă, şi-au dat flanela şi cămaşa de lână scoasă din cufărul lor".

Nu numai în regiunea suspomenită, dar pretutindeni lumea satelor a răspuns cu o spontaneitate demnă de toată lauda la toate apelurile de acest fel, spontaneitate cu atât mai elocventă cu cât venea din acea pătură a populaţiei care nu huzureşte în belşug.

Darurile modeste trimise fiilor neamului ce stau de veghe, această trăsătură caracteristică a generozităţii româneşti, impun cârmuirii ca o datorie morală, nu ca o răsplată, să aibă o şi mai mare atenţie la un capitol unde nu e vorba numai de interesul individual al plugarilor, ci de însăşi propăşirea economică a ţării.

Din motive cari se cunosc, s'a semănat puţin în toamna aceasta. Deci, rămân la primăvară suprafeţe mari disponibile.

Trebue să se organizeze din timp o intensificare a arăturilor, procurarea seminţelor etc., deoarece de această organizare depinde volumul exportului nostru din toamna viitoare. Pentru arături în stil mare, trebuesc tractoare pe cari particulari nu şi le pot procura deoarece e vorba de o maşină care costă aproximativ 400.000 lei. Cârmuirea, prin centrala cooperativelor, are şi căderea şi mijloacele să remedieze aceste lipsuri în regiunile unde au rămas terenuri nelucrate.

Trebue deasemenea ajutorată şi îndrumată plugărimea să intensifice cultura unor anumite produse, care, în împrejurările de azi, au mai multă căutare: fasolea, mazărea, bumbacul, floarea soarelui, etc.

Sunt lucruri uşor de îndeplinit, pe cari biurourile respective le decid teoretic în mod normal. Astăzi însă, faţă de elanul spontan al celei mai însemnate părţi din populaţia ţării, cârmuirea are datoria să facă lucrurile în mod practic, direct, pe teren, cu personalul şi mijloacele ce îi stau la dispoziţie, fără întârzierea formalistă din alte timpuri.

Va fi o acţiune menită să consolideze solidaritatea dintre conduşi şi conducători, în vederea ţintei unice care ne preocupă pe toţi deopotrivă: binele şi propăşirea ţării.

OSTILITĂŢILE RUSO-FINLANDEZE

Finlandezii anunţă că au doborît 25 avioane sovietice

Helsinki, 3 (Rador). — Finlandezii au doborât dela începutul ostilităţilor 25 de avioane sovietice.

In apropiere de Immatra a fost distrusă o întreagă escadrilă sovietică.

Atacurile de tancuri în Carelia au fost respinse de artileria anti-tanc, care s'a dovedit deosebit de eficace. Pierderile de tancuri suferite de ruşi par să fi fost însemnate.

Se confirmă că finlandezii sunt din nou stăpâni pe Petsamo, unde au făcut aproape 800 prizonieri.

*

Helsinki, 3 (Rador). — Un comunicat al comandamentului armatei finlandeze anunţă că în cursul zilei de Sâmbătă au fost silite să aterizeze două avioane sovietice în apropiere de Valkjaervi, ca urmare a unei lupte aeriene. Avioanele, cari n'au avut de suferit de pe urma aterizării forţate, au fost capturate de finlandezi.

Un alt avion silit să aterizeze, a coborît pe un aerodrom din Carelia, abordând drapelul alb. Echipajul a fost făcut prizonier.

*

Helsinki, 3 (Rador). — In capitală a fost Duminică liniste.

Cu toate condiţiile atmosferice mai prielnice, nu s'a produs nici un atac aerian.

*

Helsinki, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei Havas este informat că printre membrii echipagiului avionului sovietic doborât la Helsinki este şi o femee pilot.

EVACUAREA ORAŞELOR PRINCIPALE

Helsinki, 3 (Rador). — Evacuarea oraşului Helsinki continuă cu calm şi sânge rece.

Legaţiile străine organizează plecarea supuşilor lor. Americanii din Finlanda vor părăsi ţara în noaptea de Duminică spre Luni, plecând prin Abo în Suedia.

Germanii din Helsinki, în număr de 400—500 vor părăsi capitala în cursul zilei de Duminică. Autorităţile sovietice ar fi dat Germaniei asigurări că cetăţenii ei din Finlanda vor putea fi evacuaţi fără nici un risc.

Nici un comunicat nou nu a fost dat în cursul nopţii asupra operaţiilor militare. Ruşii par surprinşi de puternica rezistenţă opusă de finlandezi.

Agenţia Havas, care transmite aceste informaţii, adaugă că armata finlandeză este foarte bine înzestrată, dispunând, în deosebi, de o excelentă puşcă mitralieră într'o proporţie de o puşcă mitralieră la 11 puşti obişnuite.

Copenhaga, 3 (Rador). — „Belingsketidende" scrie că lipsa raidurilor aeriene sovietice asupra Finlandei în cursul zilei de Sâmbătă se datoreşte faptului că au fost evacuaţi eri germanii din Finlanda.

Vasul care a luat pe bord pe germanii stabiliţi pe teritoriul finlandez a luat în acelaş timp şi personalul legaţiei Uniunii Sovietelor.

*

Helsinki, 3 (Rador). — Oraşul Viipuri a fost evacuat în cursul zilei de Sâmbătă.

Majoritatea oraşelor mari vor fi evacuate până Duminică seara.

Ministerul educaţiei a dispus închiderea tuturor şcolilor.

Ziarul „Pravda" confirmă rezistenţa armatei finlandeze

Moscova, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei „D.N.B." transmite:

Ziarul „Pravda" a publicat Duminică primele informaţiuni amănunţite cu privire la începerea ostilităţilor în Finlanda.

In zorii zilei de 30 Noembrie, trupele sovietice au primit ordin să înceapă ostilităţile la ora 8 dimineaţa. Acest ordin era semnat de Merezcov, comandantul armatei, şi de Jdanov, şeful organizaţiei din Leningrad a partidului comunist.

La ora 8 precis, artileria a început să tragă asupra frontului din Carelia, pe o lungime de 140 kilometri, iar apoi trupele sovietice au înaintat pe întregul front împotriva liniilor finlandeze.

„Pravda" descrie piedicile cu care au avut de luptat trupele sovietice în cursul înaintării lor. După prima clipă de surprindere rezistenţa finlandezilor a devenit din ce în ce mai înverşunată. Lichidarea cuiburilor lor de mitraliere, a poziţiilor lor mascate şi a capcanelor minate este foarte primejdioasă şi sileşte trupele sovietice să piardă mult timp. Pretutindeni podurile sunt aruncate în aer, şoselele desfundate şi pretutindeni sunt instalate capcane pentru tankuri.

Ziarul descrie apoi primele atacuri aeriene împotriva Finlandei. Indată ce au primit ordinul de plecare, avioanele de bombardament sovietice s'au ridicat în aer pentru a nimici aeroporturile şi dispozitivele militare ale inamicului. Armata aeriană finlandeză — scrie „Pravda" — a fost complect surprinsă şi n'a putut intra în acţiune decât mai târziu.

JURĂMÂNTUL ELEVILOR ŞCOALEI DE OFIŢERI DE AVIAŢIE

D. ministru gen. Paul Teodorescu şi d. general Stoicescu, asistând la slujba religioasă
(Reportajul în corpul ziarului)

Moartea principesei Luiza a Angliei

Londra, 3 (Rador). — Principesa Luiza, ducesă de Argyll, cea mai în vârstă dintre fiicele în viaţă ale Reginei Victoria, a încetat din viaţă Duminică la palatul Kensington, în vârstă de 91 de ani.

—=x⊙●⊙x=—

UN REFERENDUM POPULAR IN ELVEŢIA

Berna, 3 (Rador). — *Poporul elveţian a respins cu mare majoritate, prin referendumul care s'a desfăşurat Duminică, legea adoptată de Consiliul Federal şi de Parlament, cu privire la salariile şi casele de pensiuni ale funcţionarilor federali.*

Rezultatul acestui scrutin — scrie corespondentul agenţiei Havas — este o consecinţă directă a războiului. In timpuri normale, poporul n'ar fi refuzat, desigur, creditele necesare, pentru a asigura pensii normale personalului din serviciile Confederaţiei.

SE REIA TRANZITUL SPRE GERMANIA, PRIN RUSIA

LUCRĂRILE CONFERINŢEI MIXTE RUSO-ROMÂNE DELA ORĂŞENI

In zilele de 1 şi 2 Decembrie s'a ţinut la Orăşeni, lângă graniţa româno-rusă din Nordul Bucovinei, o conferinţă mixtă ruso-română, în vederea deschiderii tranzitului de cale ferată prin U.R.S.S., între România şi Germania.

Comisiunea sovietică era compusă din d-nii: ing. Feodorov, directorul regional al căilor ferate din Lwow, ca preşedinte; ing. Loban, şeful serviciului tehnic din Moscova şi ing. Ilinsky, şeful serviciului de comunicaţii din Lwow.

Delegaţia română a fost compusă din d-nii: ing. inspector general Aurel Zănescu, preşedinte; ing. insp. g-ral Alex. Bucur şi Victor Vanghelescu, subdirectori cfr.; lt.-col. N. Holban, delegatul Marelui stat major; maior Grigore Ivanciu, comandantul batalionului de grăniceri Cernăuţi; D. Zachiu, inspector general de poliţie al ţinutului Suceava, delegat al ministerului de interne; Const. Popescu-Baltă, inspector general vamal, din partea ministerului de finanţe şi P. Ionescu, inspector g-ral p.t.t.

Acordul s'a semnat Sâmbătă noaptea la ora 3 şi prevede că traficul de tranzit pentru mărfuri va începe imediat. Staţia de transmisie este Orăşeni (fostă Grigore Ghica Vodă), de unde trenurile vor fi luate în primire de către agenţii căilor ferate sovietice.

Delegaţia sovietică a părăsit apoi ţara prin Orăşeni.

Primul tren în tranzit va trece probabil azi sau mâine, întrucât lucrările de comunicaţii, deoparte şi de alta a podului dela Orăşeni, au fost refăcute şi se aştepta doar încheerea convenţiei de tranzit.

In curând se va întruni o comisiune pentru a aranja şi chestiunea tranzitului de călători.

NOUA MOTONAVĂ „MANGALIA"

A FOST LANSATĂ, DUMINICĂ, LA PALERMO

Roma, 3 (Rador). — *Duminică dimineaţă s'a făcut la Palermo lansarea noului motonave române „MANGALIA".*

Au fost de faţă: d. Bossy, ministrul României la Roma; d. colonel Ştefănescu, ataşat naval şi aeronautic al României; un delegat al Serviciului Maritim Român şi conducătorii şantierelor în care a fost construită nava.

Din partea autorităţilor au asistat prefectul, primarul oraşului Palermo şi secretarul federal al partidului fascist.

Naşă a fost d-na Bossy, soţia ministrului României.

Cu acest prilej, ministrul României a depus o coroană pe mormântul marelui istoric şi patriot român Nicolae Bălcescu, care — după cum se ştie — s'a stins din viaţă la Palermo, unde a şi fost înmormântat.

Misiunea dreptului intr'o lume viitoare

de M. G. CONSTANTINESCU

III

Progresul este pentru drept o forţă neîntregită. Dreptul este mereu în devenire, alcătuind substratul nedeterminat a tot ce există. Privit sub acest raport, el contopeşte în aceeaşi unitate spirituală, tendinţele dreptului pozitiv şi tendinţele dreptului natural. Materialul nu există, ci numai determinările lui, adică legile cari alcătuesc normele de conducere ale inividului şi ale societăţii. Totuşi, ca substrat universal nedeterminat, dreptul trebue neapărat să se concretizeze, fiindcă legea care alcătueşte posibilitatea de organizare politică şi juridică a statului, n'ar putea să dea naştere acestuia. Ca substrat universal nedeterminat, legea poate să devină ori şi ce, şi această posibilitate este ceeace îi constitue esenţa şi îi asigură posibilitatea devenirii, manifestată prin tendinţa materialului social către forma concretizată. Ca atare, materialul social rămâne mereu într'o stare dinamică, materializată, într'o formă gata să ia oricare alta, fără nici o consideraţie pentru valoarea, pentru superioritatea sau inferioritatea ei. Mai mult încă, întocmai ca o mişcare începută ce nu se poate opri la timp, sau nu se se mai poate opri nici de cum, tendinţa societăţii către o formă juridică şi politică individualizată îşi depăşeşte mereu ţinta. Căci, chiar atunci când a luat o formă, continuă să caute alta, ca şi cum n'ar fi precizată îndeajuns, aşa de mare este setea care alcătueşte esenţa şi asigură existenţa vieţii colective. Este cum ar spune neoscolasticul francez Jacques Maritain: „un apetit radical al noutăţii nu al perfecţiei, nu către ceva mai bun, către ceva desăvârşit, ci

(Continuare in pag. 2-a)

Ciclon in Filipine

Manilla, 3 (Rador). — **Un puternic ciclon s'a deslănţuit asupra principalelor insule din arhipelagul Filipinelor.**

Pagubele sunt foarte mari.

*

Manilla, 3 (Rador). — **Un uragan care, după părerea experţilor, ar fi cel mai violent din câte s'au produs dela 1908 încoace, se apropie cu o repeziciune înfricoşetoare de Manilla.**

Până acum uraganul ar fi pustiit cinci insule situate spre Sud-Vest de Manilla. Calculele experţilor arată că el va ajunge la Manilla Luni pe la amiază.

Pe mare au fost luate întinse măsuri de precauţiune.

BULETIN ARHEOLOGIC ŞI NUMISMATIC

SARMISEGETUZA

3. — Desgroparea oraşului antic

de CONST. MOISIL

Deşi ţara noastră este foarte bogată în aşezări romane, numai prea puţine din ele au fost desgropate până acum, iar dintre acestea din urmă cea mai mare şi cea mai importantă este, de sigur, fosta capitală a Daciei romane, Sarmisegetuza.

De altfel cu tot interesul extraordinar de mare ce-l prezintă pentru noi aşezările şi monumentele romane răspândite în toate regiunile ţării, căci sunt dovezile cele mai evidente şi mai incontestabile despre romanitatea noastră şi despre continuitatea poporului nostru aci, nu s'a întreprins până acum o acţiune în stil mare, în scopul de a-le scoate la lumină. Afară de câteva castre şi două-trei oraşe mai mici — şi acestea incomplet desgropate — toate celelalte aşezări romane, dintre cari unele foarte importante, stau şi astăzi acoperite de pământul ocrotitor, care le ascunde sub vălul uitării.

Inseşi lucrările pentru desgroparea Sarmisegetuzei ar fi rămas întrerupte, dacă n'ar fi intervenit în 1936 o generoasă donaţie de o sută de mii de lei din partea Măriei Sale Marele Voevod Mihai şi dacă, pe urmă, d. Gh. Tătărăscu, în calitate de preşedinte al Consiliului de miniştri, n'ar fi asigurat fondurile necesare.

Mulţumită deci interesului ce l-au arătat pentru cunoaşterea anticului oraş-capitală a Daciei romane personalităţi distinse, cari erau în afară de instituţiile însărcinate cu grija monumentelor istorice, putem astăzi cunoaşte nu numai situaţia şi aspectul acestui oraş, cu clădirile lui principale, cu străzile şi lucrările lui edilitare, dar şi modul lui de organizare şi evoluţia lui urbanistică în cursul timpului.

Săpăturile întreprinse în decurs de mai mulţi ani de d. prof. C. Daicoviciu dela universitatea din Cluj şi publicaţiile sale din Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice pentru Transilvania, arată că oraşul Sarmisegetuza, care cuprindea o suprafaţă de 32 ha., era înconjurat cu ziduri de piatră, întărite la cele patru colţuri cu turnuri pătrate.

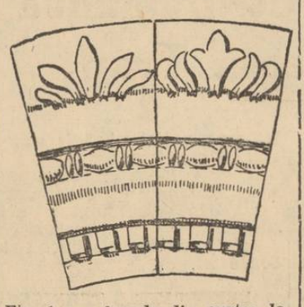

Fig. 1. — Arcade din curtea localului augustalilor

Circulaţia în interiorul oraşului se făcea pe patru străzi principale, cari se întretăiau într'o piaţă centrală şi răspundeau la periferie la patru porţi practicate în zidul înconjurător. Natural că din aceste străzi principale se desfăceau mai multe străzi laterale.

In piaţa centrală se găsea, la mijloc, altarul cultului imperial

(Continuare in pag. 2-a)

In staţia Băicoi s'au ciocnit două trenuri de marfă

Doi morţi. — Pagube de şapte milioane lei

Ploeşti 3 Decembrie

Astă noapte, trenul nr. 3864 cu 65 vagoane încărcate cu benzină dela rafineria „Steaua-Română" Câmpina, venind din spre Câmpina, s'a tamponat la intrarea în staţia Băicoi cu trenul de marfă nr. 4852 în următoarele împrejurări:

Inainte de a intra în staţie trenul petrolifer, impiegatul de mişcare Prodan Ioan a dat ordin de manevră trenului nr. 4852, spre a lua de pe linia 5 un număr de 24 vagoane şi a le trece pe linia 4, pentru a fi ataşate altui tren.

In timpul manevrei, trenul nr. 3864 petrolifer, a surprins la intersecţia liniilor 3 cu 4 un număr de 4 vagoane ce nu avuseseră timpul să treacă de macaz.

Cu toate sforţările făcute de mecanicul trenului petrolifer isbitura locomotivei de un vagon cu marfă a fost atât de violentă, în cât a sărit de pe şine, ia rvagoanele cisterne au încălecat unele peste altele sfărâmându-se.

Benzina imediat a luat foc. Limbi mari de foc şi un fum des s'au ridicat în aer, arzând firele telegrafice şi telefonice ce se găseau în apropiere, întrerupând astfel comunicaţia cu Bucureştii.

ALARMA

Personalul staţiei a dat fuga imediat la locul dezastrului, însă nimeni nu se putea apropia din cauza dogoarei insuportabile cum şi de teama ca cisternele cu benzină legate de cele incendiate să nu facă explozie.

In curt timp au sosit şi săteni din comunele din apropierea staţiei, însă nici ei nu au putut fi de nici un folos.

Din cauza distrugerii liniilor telegrafice şi telefonice, nici nu s'au putut cere la timp ajutoare dela Ploeşti şi Câmpina, de cât după două ore, când a sosit dela Ploeşti secţia de pompieri de sub comanda d-lui căpitan Manea Mihail ajutat de plutonierul Moraru Andrei.

După scurt timp, a sosit şi secţia pompieri Câmpina.

Pompierii din Ploeşti, îmbrăcaţi cu costume de asbest udate în continuu cu apă, s'au putut apropia şi arunca asupra benzinei aprinse spumă specială de stins incendiile în petrol şi tot odată au reuşit să desprindă şi să tragă la oparte cisternele expuse incendiului.

După o muncă încordată de o oră focul a putut fi stins.

RESTABILIREA CIRCULAŢIEI

Intru cât în timpul ciocnirei şi incendiului toate liniile ferate din staţie au fost distruse, circulaţia întrerupându-se, trenurile ce mergeau din Bucureşti spre Ardeal, sau veneau, au fost reţinute în staţiile Ploeşti şi Câmpina, până dimineaţa la ora 8, când echipele de lucrători, sub conducerea d-lui inginer inspector C. F. R. Iuga, au putut restabili circulaţia.

DOI MORŢI

In timpul tamponării au fost prinşi şi omorâţi între vagoane, frânarii Dumitru I. Constantin dela trenul 4852 şi Radu Irimia dela trenul 3864. Cadavrele lor au fost apoi incinerate de flăcări.

PAGUBELE

La faţa locului a sosit o comisie dela C. F. R., care face ancheta. Se crede că pagubele ating cifra de şapte milioane lei.

Vina accidentului o poartă impiegatul de mişcare Prodan Ion, care a dat ordin greşit trenului petrolifer în timp ce celălalt tren manevra în staţie pe aceeaşi linie.

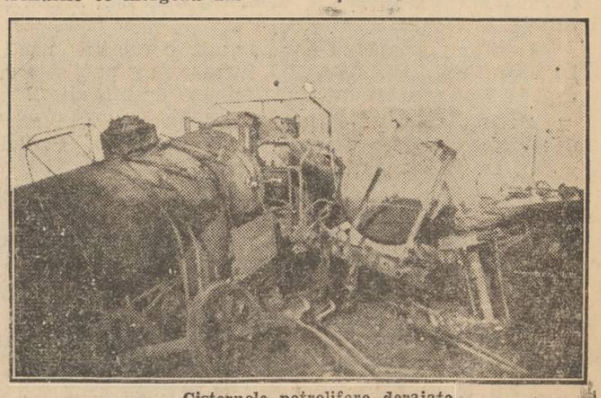

Cisternele petrolifere deraiate

INCENDIUL CATASTROFAL DIN VENEZUELA

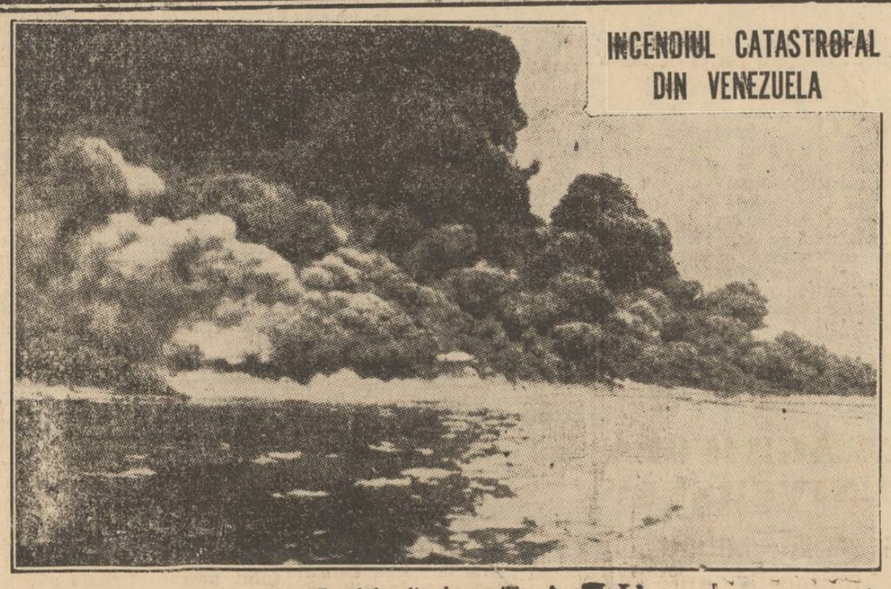

Sondele din Lagunillas în flăcări